

Sotsiaalkaitseministri 5. juuli 2018. a määrus nr 34
 „Sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 68
 „Kogemusnõustaja koolituskava“ muutmine“
 Lisa

Sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määrus nr 68
 „Kogemusnõustaja koolituskava“
 Lisa

Kogemusnõustaja koolituskava (182 tundi)

Koolituskava maht on 182 akh, mis jaotub järgmiselt:

80 akh – auditoorne töö

30 akh – praktika teenuseosutaja juhendamisel

26 akh – praktika juhendamine koolitaja poolt (individuaalselt ja/või grupis)

38 akh – iseseisev töö õppekirjandusega, taastumisloo kirjalik läbitöötamine, eneserefleksioon

8 akh – lõputöö

Koolituse moodulid	Akadeemilist tundi
1. osa: koolitus (auditoorne töö)	
1. Sissejuhatus kogemusnõustamisse	2,5
2. Nõustamise alused, nõustamiseetika	5,5
3. Nõustaja eneseteadlikkus, eneserefleksiooni alused	8
4. Isikliku taastumiskogemuse analüüs	8
5. Esmased nõustamisoskused ja -tehnikad	27
6. Baasteadmised ja -oskused kriisitöös	14,5
7. Baasteadmised ja -oskused grupitöös	14,5
Auditoorne töö kokku	80
2. osa: praktika, lõputöö ja iseseisva töö protsessid	
8. Praktika teenuseosutaja juhendamisel	30
9. Praktika juhendamine koolitaja poolt (individuaalselt ja/või grupis)	26
10. Iseseisev töö õppekirjandusega, taastumisloo kirjalik läbitöötamine, praktikapäeviku täitmine ja eneserefleksioon	38
11. Lõputöö	8
Praktika, iseseisev töö ja lõputöö kokku	102
Kokku	182

Moodulite sisu ja väljundite kirjeldus

Koolituse moodulid	Mooduli sisu	Mooduli õpiväljundid
Koolitus (kontakt-tundidena õpperuumides)		
1. Sissejuhatus kogemusnõustamisse	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda ülevaade kogemusnõustamise kujunemislööst, põhitunnustest, rakendusalaadest ja tulemuslikkusest nii Eestis kui pikaajalise kasutuskogemusega riikides · tutvustada Eesti hoolekande-, tervishoiu- ja tööhõivesüsteemi vajadusi 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · tunneb kogemusnõustamise tausta · omab ülevaadet kogemusnõustamise hetkeseisust Eestis · teab Eesti hoolekande-, tervishoiu- ja tööhõivesüsteemi vajadusi
2. Nõustamise alused, nõustamiseetika	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda ülevaade nõustamistöe põhialustest, nõustamiseetikast ja kogemusnõustamise asukohast · anda teadmised kogemusnõustamise võimalustest ja piiridest 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · tunneb nõustamise tööpõhimõtteid ja -etikast · tunneb turvalise eneseavamise piire · teadvustab kogemusnõustaja võimalusi ja vastutusala · oskab teha koostööd teiste spetsialistidega, oskab teha koostööd aitamisvõrgustikus · tunneb andmekaitseõudeid · on teadlik infokommunikatsioonitehnoloogia vahendusel kogemusnõustamise aspektidest
3. Nõustaja eneseteadlikkus, eneserefleksiooni alused	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda õppijale teadmised ja võimalused eneseanalüüsiks ja eneserefleksiooniks · anda teadmised kogemusnõustaja enese taastumisprotsessi säilitamisest 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · on teadlik enda kui nõustaja ressursidest, n-õ käekirjast, väärtussüsteemist ja tööfilosoofiast · on teadlik enda kui nõustaja riskikohtadest, probleemidest ja ohustavatest mõjutustest · on valmis tegelema vajaduse korral riskiteemade ja arenguküsimustega jätkusupervisionides ja/või eneseteraapias

<p>4. Isikliku taastumiskogemuse analüüs</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda ülevaade seonduva valdkonna taastumiskäsitustest ning seostada see isikliku kogemusega · anda raamistik ja struktuur isikliku taastumisloo läbitöötamiseks, kirjapanekuks ja loo suuliseks jagamiseks 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · tunneb seonduva valdkonna taastumiskäsitusi ja oskab neid seostada isikliku kogemusega · oskab isiklikku taastumislugu läbi töötada, kirja panna ja suuliselt jagada
<p>5. Esmased nõustamisoskused ja -tehnikad</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda ülevaade nõustamise baasoskustest, meetodikatest ja lihtsamatest nõustamistehnikatest ning harjutada neid juhendatud rollitegevustes ja kogemusliku õppe protsessides · anda ülevaade probleemsetest olukordadest ja suhtemustritest nõustamissuhtes või nõustamisprotsessis 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · tunneb esmaseid nõustamisoskusi, -metoodikaid ja -tehnikaid ning oskab neid kasutada kogemusnõustaja töös · teab kuidas teha tööd klienti kahjustamata · tunneb ära keerulised olukorrad nõustamissuhtes või nõustamisprotsessis ning oskab vajaduse korral abi küsida · omab enesehoidmise baasteadmisi
<p>6. Baasteadmised ja -oskused kriisitöös</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda ülevaade kriisiteooriatest · õpetada kriisisekkumise põhitehnikaid · harjutada kriisitöö põhitehnikaid juhendatud rollitegevustes ja kogemusliku õppe protsessides 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · teab oma isikliku kogemusega seonduvaid kriisiteooriaid · oskab valida vajaduse korral sobivad sekkumised kriisitöök, sealhulgas teha koostööd teiste spetsialistidega ja seostada abivajajat asjakohase kriisiabiga
<p>7. Baasteadmised ja -oskused grupitöös</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · anda ülevaade grupi komplekteerimisest, grupidünaamikast, grupi eestvedamisest · arendada grupikohtumise planeerimise ja läbiviimise oskuseid · anda ülevaade probleemolukordade lahendamise meetoditest grupis · harjutada grupitöö põhitehnikaid juhendatud rollitegevustes ja kogemusliku õppe protsessides 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · teab aitamistöös kasutatavate gruppide erinevaid liike · oskab grupi komplekteerida · tunneb grupidünaamikat ja oskab teadlikult valida olukorrale vastavad juhtimistehnikad · tunneb ära probleemolukorrad grupis ja oskab kohaselt tegutseda

<p>Praktika, lõputöö ja iseseisva töö protsessid</p>	<p>Praktikale pääsemise eelduseks on koolitaja hinnang õppes osaleja valmiduse kohta osaleda praktikaprotsessides ja klienditöös.</p>	
<p>8. Praktika teenuseosutaja juhendamisel</p>	<p>Praktika eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · pakkuda võimalust harjutada koolitusel omandatud teadmiste ja oskuste kasutamist klienditööprotsessides · kogeda kogemusnõustaja tööga kaasnevaid emotsioone (nii negatiivseid kui positiivseid) · kogeda võimalikke keerulisi olukordi, et juhendaja(te) kaasabil neist õppida · anda kogemuste kaudu võimalus analüüsida edukogemusi ning teha vajaduse korral muudatusi või otsida lahendusi 	<p>Praktika läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · omab realistlikku ettekujutust kogemusnõustaja tööst · omab praktilist ettevalmistust nõustamistööks · omab kogemust protsesside juhendamise väärtusest, oskab seda kasutada
<p>9. Praktika juhendamine koolitaja poolt (individuaalselt ja/või grupis)</p>	<p>Praktika juhendamise eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · pakkuda tuge, abi ja lisateadmisi reaalses klienditööprotsessides toimetulekuks · hoida ülal eneseanalüüsi ja eneserefleksiooni protsesse · kinnistada koolitusel omandatud teadmisi ja oskusi · pakkuda tuge tööga kaasnevate emotsioonidega toimetulekuks 	<p>Praktika juhendamise läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · omab realistlikku ettekujutust kogemusnõustaja tööst · omab praktilist ettevalmistust nõustamistööks · osaleb tööprotsessides suurema teadlikkusega · omab kogemust protsesside juhendamise väärtusest, oskab seda kasutada
<p>10. Iseseisev töö õppekirjandusega, taastumisloo kirjalik läbitöötamine, praktikapäeviku täitmine, eneserefleksioon</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · täiendada auditoorses töös saadavaid teadmisi ja oskusi töötamiseks individuaaltöö klientidega ja gruppidega ning teha koostööd meeskonnas või võrgustikus koos erialaspetsialistidega · tagada isikliku taastumisloo kirjalik läbitöötamine · toetada praktikaprotsessides osalemist 	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> · omab ülevaadet isikliku kogemuspõhise valdkonnaga seonduvate ravi-, rehabilitatsiooni- ja toetavate teenuste süsteemist ja olemusest; · oskab selgitada teenuste vajalikkust · on läbinud isikliku taastumisloo protsessi ja vormistanud selle kirjalikult · oskab kasutada oma taastumislugu suuliselt selliselt, et see on abistav, mitte kahjustav

	<ul style="list-style-type: none"> · tagada järjepidev eneserefleksioon (sh kirjalik) 	<ul style="list-style-type: none"> · osaleb nõustamisprotsessides teadlikuna ja analüüsivõimelisena
<p>11. Lõputöö –</p> <p>1) kirjalik struktureeritud eneserefleksioon ja klienditöö analüüs (praktikast)</p> <p>või</p> <p>2) vaadeldud või salvestatud klienditööprotsess</p>	<p>Lõputöö eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> · väljendada õppeprotsessis omandatud · kirjeldada või väljendada, milles seisneb õppeprotsesside loodud muutus osalejas, mis lubab teha vastutustundlikku ja kvaliteetset nõustajatööd · võimalus hinnata osaleja teadmisi ja oskusi ning psühhosotsiaalsete ressursside, hoiakute ja isikuomaduste sobivust kogemusnõustaja tööks 	<p>Lõputöö läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · on tõendanud piisavate teadmiste ja oskuste ning sobivate psühhosotsiaalsete ressursside, hoiakute ja isikuomaduste olemasolu kogemusnõustaja tööks <p>* Lõputöö esitamise/sooritamise eelduseks on varasemate koolitusmoodulite (koolituspäevad, praktika, juhendamine) edukas läbimine</p>